

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۰/۳۰

موضوع: هیجده عامل مهم بی برکتی در زندگی

برنامه اخلاق علوی

مجری:

بسم الله الرحمن الرحيم

دلا باید که هر دم یا علی گفت

نه هر دم بل دمام یا علی گفت

دمی که روح در آدم دمیدند

ز جا برخاست آدم یا علی گفت

«الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولاية مولانا امير المؤمنين و الأئمة المعصومين (عليهم السلام)»

بهترین درود و سلام و ارادت و تحیت به پیشگاه آقا جانمان حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) شاه نجف تقدیم می‌کنیم. همچنین سلام و درود خدمت شما عزیزان خوب بیننده «شبکه جهانی ولایت».

یک شب جمعه دیگر از راه رسید تا برنامه زنده «اخلاق علوی» را تقدیم حضور شما کنیم و پای درس حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) آقا جانمان، امامان بنشینیم و از دریای بیکران و اقیانوس بیکران فضائل، توصیه‌ها، سفارش و اخلاق علوی آن بزرگوار بهره ببریم.

ان شاء الله رفتارمان رفتار علوی باشد، اخلاقمان اخلاق علوی باشد، منشیان منش علوی باشد؛ همان طور که دلمان علوی است و وجودمان سرشار از عشق و ارادت و محبت مولا حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است.

خیلی خوشحال می شویم که عزیزان خوب بیننده ارتباطشان را با ما برقرار کنند؛ بزرگوارانی که همانند همیشه همراه «شبکه جهانی ولایت» و برنامه زنده «اخلاق علوی» هستند.

راه های ارتباطی که دوستانم زحمت کشیدند و برای شما زیرنویس کردند در اختیار شما قرار دارد. «۳۰۰۰۱۲۰۳» سامانه پیام کوتاه ماست که در ذهن شریفتان هست.

عزیزانی که در ایران اسلامی هستند، می توانند برای ما از این طریق پیام کوتاه بفرستند. اگر فکر می کنید که نیاز به توصیه اخلاقی از نگاه و منظر حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) دارید یا اگر سؤالی در این زمینه دارید ما منتظریم که پیام های شما را دریافت کنیم.

شماره دیگری هم برای شما زیرنویس شده است که شماره ما در فضای مجازی است. عزیزان بیننده به ویژه بزرگوارانی که در خارج از کشور هستید شما می توانید این شماره را هم روی تلفن همراه خودتان داشته باشید و پیام های خودتان را برای ما ارسال کنید.

باور کنید که همه ما نیاز داریم که در ساحل اقیانوس بیکران حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) بنشینیم و از فضائل و اخلاق آن بزرگوار بهره مند شویم.

به همین خاطر ما چند هفته ای است که با برنامه «اخلاق علوی» در خدمت شما هستیم و ان شاء الله بتوانیم با افتخار این برنامه را تقدیم کنیم و ادامه بدهیم. البته پیام های شما به ما کمک می کند.

اگر نکته‌ای در خصوص برنامه داشتید و یا سؤالی داشتید، ما در خدمت شما هستیم. شما می‌توانید از طریق پیام کوتاه مطالب خودتان را برای ما بیان کنید. ان‌شاءالله در بخشی از برنامه تلفن‌های ما هم برای شما زیرنویس می‌شود.

شما می‌توانید با ما تماس بگیرید، صحبت‌های خودتان را مطرح کنید و سؤالاتتان را پرسید. ان‌شاءالله استاد عزیزمان پاسخگوی سؤالات شما خواهند بود.

امشب هم همانند برنامه‌های گذشته در محضر آیت الله دکتر حسینی قزوینی هستیم. استاد سلام علیکم و رحمة الله، خیلی خوش آمدید.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

سلام علیکم و رحمة الله و برکاته؛ بنده هم خدمت همه بینندگان عزیز و گرامی که در هرکجای این کره خاکی بیننده این برنامه هستند و ما را مهمان کانون گرم و باصفای خانواده خودشان قرار دادند خالصانه‌ترین سلامم را همراه با آرزوی موفقیت و زندگی در سایه‌سار رهنمود حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) تقدیم می‌کنم.

خدا را به آبروی امیرالمؤمنین سوگند می‌دهم فرج مولایمان حضرت بقية الله الأعظم (ارواحنا له الفداه) را نزدیک نموده و همه ما و شما گرامیان را از یاران آن نازنین وجود قرار بدهد.

از خداوند متعال می‌خواهیم حوائج همه ما و شما را برآورده کند، دعا‌های ما را به اجابت برساند، دغدغه‌های فکری همه ما را برطرف کند؛ ان‌شاءالله.

مجری:

ان شاء الله. اگر می‌خواهید ببینید اخلاق خوب از نگاه و منظر حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) دارای چه ویژگی‌ها، خصوصیات و مؤلفه‌هایی هست حتماً برنامه امشب ما را دنبال و همراهی بفرمایید؛ ما در خصوص این موضوع صحبت خواهیم کرد.

همچنین موضوع کلی برنامه ما اخلاق از دیدگاه حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است. به دلیل اینکه برخی از عزیزان بیننده برنامه هفته گذشته ما را همراهی نکردند، بنده از استاد درخواست می‌کنم خلاصه‌ای از بحث گذشته برای ما بیان کنند.

استاد پس از بیان خلاصه‌ای از مباحث هفته گذشته ویژگی‌ها و مؤلفه‌های اخلاق خوب از نگاه حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) را بیان خواهند کرد و از محضرشان استفاده خواهیم کرد. استاد خلاصه‌ای از مباحث هفته گذشته را بفرماید.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو خير ناصر و معين الحمد لله و الصلوة على رسول الله و على آله آل الله لا سيما على مولانا بقرية الله و اللعن الدائم على اعدائهم اعداء الله الى يوم لقاء الله افوض امرى الى الله ان الله بصير بالعباد حسبنا الله و نعم الوكيل نعم المولى و نعم النصير

ما اخلاق علوی را انتخاب کردیم، زیرا مولا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) به عنوان خلیفه اول، امام منصوب شده از طرف خداوند متعال و رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) برای شیعه و همچنین از دیدگاه اهل سنت به عنوان خلیفه چهارم محترم است.

افزون بر اینکه امیرالمؤمنین یکی از اهل بیت (علیهم السلام) می‌باشند و آیه تطهیر درباره آن بزرگوار نازل شده است. خداوند متعال درباره او می‌فرماید:

(إِنَّمَا يَرِيذُ اللَّهُ لِيَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسُ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُم تَطْهِيراً)

خدا جز این منظور ندارد که پلیدی را از شما اهل بیت ببرد، و آن طور که خود می‌داند پاکتان کند.

سوره احزاب (۳۳): آیه ۳۳

پاکی و عصمت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) خدادادی و عنایتی از سوی پروردگار است. قطعاً سخنان حضرت برگرفته از وحی است و تأثیرگذاری آن در مخاطب دوچندان است.

مضافاً بر اینکه طبق آیه مباحله، امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نفس، جان و روح پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله) است.

سخنان امیرالمؤمنین یادآور سخنان رسول گرامی اسلام است. همچنین تأثیرگذاری سخنان حضرت همانند تأثیرگذاری سخنان نبی گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) است.

ما در جلسه گذشته مطالبی را از بیانات امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) خدمت عزیزان بیننده عرض کردیم. حضرت فرمودند:

«عُنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُسْنُ خُلُقِهِ»

سرلوحه نامه اعمال هر انسانی اخلاق خوب است.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۶۸،

ص ۳۹۲، ح ۵۹

همچنین این روایت در کتاب «المستدرک الوسائل» جلد ۱۱ صفحه ۱۹۳ وارد شده است امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرمایند:

«لَوْ كُنَّا لَا نَرْجُو جَنَّةً»

اگر ما امید به بهشت نداشته باشیم.

«وَلَا نَخْشَى نَاراً وَ لَا تَوَاباً وَ لَا عِقَاباً»

اگر از آتشی هم نترسیم و دنبال ثواب و عقاب هم نباشیم.

«لَكَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَطْلُبَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»

باز هم شایسته است که در طلب زیبایی‌هایی اخلاقی باشیم.

«فَإِنَّهَا مِمَّا تَدُلُّ عَلَى سَبِيلِ النَّجَاحِ»

زیرا راه پیروزی و موفقیت اخلاق خوب است.

مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، نویسنده: نوری، حسین بن محمد تقی، محقق / مصحح: مؤسسة

آل البيت عليهم السلام، ج ۱۱، ص ۱۹۳، ح ۱۲۷۲۱

طبق فرمایش حضرت، ما باید اخلاق انسانیت و اخلاق فطری که خداوند عالم انسان را بر آن فطرت آفریده است را در خودمان متبلور کنیم، زیرا اخلاق زیبا زمینه سعادت و خوشبختی انسان را فراهم می‌کند.

اگر ما تنها به فکر دنیا باشیم و به فکر آخرت نباشیم، اخلاق خوش دنیای ما را آباد می‌کند و به بهشت برین تبدیل می‌کند. امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) در روایت دیگری می‌فرمایند:

«عَلَيْكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فَإِنَّهَا رِفْعَةٌ»

اگر به دنبال سربلندی و موفقیت هستید به دنبال اخلاق خوب باشید.

«وِإِيَّاكُمْ وَ الْأَخْلَاقَ الدِّينِيَّةَ»

و از اخلاق پست و زشت دوری کنید.

«فَإِنَّهَا تَضَعُ الشَّرِيفَ وَ تَهْدِمُ الْمَجْدَ»

اخلاق زشت انسان‌های باشرافت را در جامعه پست و ذلیل می‌کند و بزرگواری و مجد را در خانواده نابود می‌کند.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۷۵،

ص ۵۳، ح ۸۹

امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرمایند: چه بسا افراد بزرگی هستند که اخلاق بد آن‌ها ذلیل می‌کند و مردم از شنیدن نام او متنفر هستند. همچنان‌که در روایت دیگری بیان شده است:

«رُبَّ عَزِيزٍ اَدَّلَهُ خُلُقُهُ»

افراد شریف و بزرگی وجود دارند که اخلاق بد آن‌ها را ذلیل کرده است.

«وَ ذَلِيلٍ اَعَزَّهُ خُلُقُهُ»

افراد دیگری هستند که در جایگاه پایین هستند اما اخلاق خوب به آن‌ها عزت داده است.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۷۴،

ص ۴۲۰، ح ۴۰

طبق فرمایش حضرت افرادی هستند که در جامعه جایگاه چندانی از قبیل پست و ریاست و مقام و مال و منال ندارند، اما اخلاق خوش و برخورد زیبا در میان مردم به این افراد عزت می‌دهد.

مردم دوست دارند چنین شخصی را ببینند، پای صحبت او بنشینند، با او همنشین باشند و با او معامله کنند.
حضرت در روایت دیگری می‌فرمایند:

«بِحَسَنِ الْأَخْلَاقِ تُدْرَأُ الْأَرْزَاقُ»

اخلاق خوب روزی‌ها را بر سر انسان می‌باراند.

عیون الحکم و المواعظ، نویسنده: لیثی واسطی، علی بن محمد، محقق / مصحح: حسنی بیرجندی،

حسین، ص ۱۸۸، ح ۳۸۷۳

اگر شما برای خرید به مغازه‌ای بروید، اما فروشنده با شما برخورد خوبی نداشته باشد همانجا این مغازه را ترک می‌کنید و دیگر هم برای خرید به آنجا نمی‌روید.

همچنین اگر کسی برای خرید خانه و ماشین به شخصی مراجعه می‌کند و از او بد اخلاقی می‌بیند، همانجا عطایش را به لقایش می‌بخشد. این در حالی است که اخلاق خوب مشتری‌ها را جذب می‌کند و دوستان انسان را بیشتر می‌کند.

لذا حضرت می‌فرماید: اخلاق خوب روزی را همانند بارش باران بر سر انسان می‌ریزد. در این زمینه روایاتی از امام صادق (علیه السلام) به نقل از امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نقل کردیم که می‌فرمایند:

«إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَيُعْطِي الْعَبْدَ مِنَ الثَّوَابِ عَلَى حُسْنِ الْخُلُقِ كَمَا يُعْطِي الْمُجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

يُعْذُو عَلَيْهِ وَ يَرْوَحُ»

خداوند تبارک و تعالی به بنده‌ای که اخلاق خوبی دارد همان ثوابی را می‌دهد که به مجاهد در راه خدا که

تمام عمرش را در جبهه جهاد به سر برده است، می‌دهد.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۶۸،

ص ۳۷۷، ج ۱۰

یکی از بزرگان می‌گفت: "بهشت را به بهانه ندهند، به بها دهند؛ اما بهای آن هم بسیار ناچیز است!!" ائمه طاهرین

(علیهم السلام) می‌فرمایند:

«المؤمنُ کیس»

مؤمن زیرک است.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۶۴،

ص ۳۰۷، ج ۴۰

امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرماید: اخلاق خوش انسان را به مرتبه مجاهدین فی سبیل الله می‌رساند.

به عبارت دیگر اخلاق خوش در محیط خانه با همسر و فرزندان، والدین، همسایه، همکار، مافوق و زیردست

انسان را به مقامی می‌رساند که خداوند عالم به خاطر اخلاق خوش پاداش رزمندگان در میدان حق علیه باطل را

به او عطا می‌کنند. چه پاداش و صفایی بالاتر از این سراغ دارید.

این مطالب در حقیقت خلاصه مباحثی بود که ما در جلسه گذشته توضیح دادیم و به آن اشاره کردیم.

مجری:

استاد خیلی متشکرم. عزیزان بیننده! ما منتظر پیام‌های شما هستیم. آقای محسن لوابی از مشهد اولین

عزیزی بودند که پیامشان به دست ما رسید.

حال ببینیم بزرگوارانی که در جای جای ایران اسلامی هستند چطور عشق و ارادت و محبتشان را به ساحت مقدس حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نشان می‌دهند.

بازهم عرض می‌کنم اگر سؤالی در زمینه مباحث اخلاقی دارید که نیاز به راهنمایی و کمک و مشاوره دارید، می‌توانید از طریق راه‌های ارتباطی به ما پیام بدهید. ان شاءالله در فرصتی از برنامه تلفن‌ها در اختیار شما قرار خواهد گرفت تا بتوانیم صدای گرم شما را بشنویم.

همان‌طور که بنده در ابتدای برنامه عرض کردم، ما خیلی مشتاق هستیم تا ببینیم اخلاقی که از دیدگاه حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) برای ما توصیف فرمودید قطعاً یک ویژگی‌ها، شاخصه‌ها و مؤلفه‌هایی دارد. ما می‌خواهیم ویژگی‌های اخلاق خوب از نگاه مولا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) را هم بدانیم تا به آن عمل کنیم.

ویژگی‌های اخلاق خوب از نگاه امیرالمؤمنین (سلام الله علیه)

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

بیان این ویژگی‌ها خیلی دشوار است. امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) در نامه ۴۵ «نهج البلاغه» به مطالبی در این خصوص اشاره فرمودند. اگر فرصت داشته باشیم بنده امشب بعضی از فرازهای این نامه که خیلی تکان دهنده است را بیان می‌کنم.

بنده به یاد دارم اوایل ورودمان به حوزه زمانی که هنوز ۱۶ ساله بودیم، بخشی از «نهج البلاغه» را حفظ می‌کردیم که همین نامه‌ای که امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) به «عثمان بن حنیف» نماینده خود در بصره نوشتند، بود که فرازهای تکان دهنده‌ای دارد.

امیرالمؤمنین در آنجا تعبیر زیبایی دارد که بنده ابتدا این تعبیر را از کتاب «خصال» می‌آورم، سپس فراهایی از نامه حضرت را بیان می‌کنم. حضرت می‌فرماید:

«أَنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَ وَ مَعِيَ عِثْرَتِي وَ سِبْطَايَ عَلَيَّ الْخَوْضِ»

من در بهشت در جوار پیغمبر اکرم هستم و عترت و فرزندان من هم با من در کنار حوض کوثر هستیم.

«فَمَنْ أَرَادَنَا فَلْيَأْخُذْ بِقَوْلِنَا وَ لِيَعْمَلْ عَمَلَنَا»

هرکسی می‌خواهد با ما باشد قول ما را الگو قرار بدهد و به گفتار ما عمل کند.

الخصال، نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی، محقق / مصحح: غفاری، علی اکبر، ج ۲، ص ۶۲۴، ح ۱۰

مجری:

یعنی هرکسی بهشت با حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) را می‌خواهد بسم الله.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

این شخص باید به گفتار حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) عمل کند و کردار آن بزرگوار را الگو قرار بدهد.

شخصی که خواهان همنشینی با امیرالمؤمنین است باید ببیند اعمال و سیره ما چگونه است؟

به عبارت دیگر هرکسی به گفتار و سیره امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) عمل کند و روش و کردار آن حضرت را

در زندگی پیاده کند در بهشت با اهل بیت (علیهم السلام) همنشین خواهد شد. این جمله بسیار ساده، اما سخت

است!!

حضرت در نامه ۴۵ به «عثمان بن حنیف» می‌فرماید:

«أَلَا وَ إِنَّ لِكُلِّ مَأْمُومٍ إِمَامًا»

بدان هر ملتی پیشوا و امامی دارد.

«أَلَا وَ إِنَّ إِمَامَكُمْ قَدْ اِكْتَفَى مِنْ دُنْيَاهُ بِطَمْرِيهِ وَ مِنْ طُعْمِهِ بِقُرْصِيهِ»

بدان که پیشوای شما از مال دنیا به دو دست لباس و یک قرص نان اکتفا کرده است.

امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) به غیر از لباسی که به تن داشتند، تنها یک لباس دیگر داشتند که برای نظافت آن را تعویض می کردند؛ حضرت سه دست لباس ندارد.

همچنین در منزل حضرت جز دو قرص نان پیدا نمی شود. به عبارت بهتر در منزل حضرت تنها غذای یک شبانه روز وجود دارد، نه غذای یک ماه و یک سال!!

«أَلَا وَ إِنَّكُمْ لَا تَقْدِرُونَ عَلَى ذَلِكَ وَ لَكِنْ أَعْيُونِي بِوَرَعٍ وَ اجْتِهَادٍ وَ عِفَّةٍ وَ سَدَادٍ»

بدان که شما نمی توانید همانند من زاهد باشید، اما با تقوا، اجتهاد، پاکدامنی و آوده نشدن به زرق و برق دنیا مرا یاری کنید.

نهج البلاغه، نویسنده: شریف الرضی، محمد بن حسین، محقق / مصحح: صالح، صبحی، ص ۴۱۷، باب

۴۵

امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) به صراحت می فرمایند: نمی توانند همانند من باشید، اما می توانید نزدیک من باشید. مثل من نباشید، اما خلاف جهت من هم نباشید. با تقوا و کوشش و جهاد مرا یاری کنید.

مجری:

به عبارت دیگر تقوا داشتن به معنای یاری کردن امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

حضرت در روایتی می‌فرمایند: ما فردای قیامت از گناه کردن دوستان و شیعیانمان خجالت می‌کشیم، ما را نزد خداوند متعال شرمنده نکنید.

رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) فرمودند: اعمال امت من به من گزارش داده می‌شود.

ما معتقدیم هر روز و در بعضی از روایات وارد شده است که دوشنبه و پنجشنبه اعمال ما به محضر رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله)، امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) و حضرت بقیة الله الأعظم (ارواحنا له الفداه) عرضه می‌شود.

(وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسِرِّي اللّٰهُ عَمَلِكُمْ وَرَسُولُهُ وَ الْمُؤْمِنُونَ)

بگو (هر چه می‌خواهید) بکنید که خدا عمل شما را خواهد دید، و همچنین رسول او و مؤمنان نیز.

سوره توبه (۹): آیه ۱۰۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مراد از (الْمُؤْمِنُونَ) در این آیه ما هستیم، زیرا مؤمنین عادی پشت گوششان را هم نمی‌توانند ببینند.

همان‌طور که خداوند متعال اعمال ما را می‌بیند، نبی مکرم اسلام (صلی الله علیه و آله) و ائمه طاهرين (عليهم السلام) هم اعمال ما را می‌بینند. در توقیعی که حضرت ولی عصر (ارواحنا لتراب مقدمه الفداه) به «شیخ مفید» می‌دهند، به صراحت می‌فرمایند:

«وَلَا يَغْرُبُ عَنَّا شَيْءٌ مِنْ أَعْمَالِكُمْ»

اعمال شما بر ما پوشیده نیست و ما اطلاع کامل به اعمال شما داریم.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۵۳،

ص ۱۷۵، ح ۷

ائمه طاهرین (علیهم السلام) به اذن خداوند تبارک و تعالی از همه چیز خبر دارند، حال وهابیت زمین بروند یا آسمان بروند، قبول کنند یا قبول نکنند فرقی نمی‌کند. ما می‌گوییم:

(قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ)

بگو از خشم خود بمیرید.

سوره آل عمران (۳): آیه ۱۱۹

این عنایتی است که طبق آیه شریفه **(وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ)** خداوند متعال به رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) و از طریق آن بزرگوار به ائمه طاهرین (علیهم السلام) عطا کرده است. بنابراین امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) در اینجا می‌فرماید: هرکسی می‌خواهد به ما برسد و با ما همنشین باشد و در کنار حوض با ما باشد، باید قول ما را الگو قرار دهد و به گفتار ما عمل کند.

این در حالی است که در کتاب «صحیح بخاری» وارد شده است:

«فَلَا أَرَاهُ يَخْلُصُ مِنْهُمْ إِلَّا مِثْلُ هَمَلِ النَّعْمِ»

جز تعداد اندکی از صحابه کسی از حوض بهره‌مند نمی‌شود.

الجامع الصحیح المختصر، اسم المؤلف: محمد بن إسماعیل أبو عبدالله البخاری الجعفی، دار النشر: دار

ابن کثیر، الیمامة - بیروت - ۱۴۰۷ - ۱۹۸۷، الطبعة: الثالثة، تحقیق: د. مصطفی دیب البغا، ج ۵، ص

۲۴۰۷، ح ۶۲۱۵

رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) می فرماید: تنها تعدادی از صحابه از آتش جهنم خلاصی می یابد. به قول یکی از بزرگان اهل سنت که می گفت: ای کاش ما روایت حوض و حدیث قرطاس را نقل نمی کردیم، زیرا برای ما در دسر شده است!!

«مرحوم مجلسی» روایتی از امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) چند مرتبه در کتاب «بحار الانوار» نقل کرده است که حضرت می فرماید:

«حُسْنُ الْخُلُقِ فِي ثَلَاثٍ اجْتِنَابِ الْمَحَارِمِ وَ طَلَبِ الْحَلَالِ وَ التَّوَشُّعِ عَلَى الْعِيَالِ»

اخلاق خوب در سه چیز است؛ اجتناب از گناه کردن، کسب روزی حلال و توسعه عیال.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۶۸،

ص ۳۹۴، ح ۶۳

از دیدگاه امیرالمؤمنین اخلاق خوب دارای سه شاخصه است؛ هرکسی این سه شاخصه را رعایت کرد انسان خوش اخلاقی است.

گاهی اوقات مراد از خوش اخلاقی برخورد خوب با دیگران است. ما ان شاء الله در آینده توضیح خواهیم داد که اخلاق خوش به معنای برخورد خوب است. برخورد خوب گاهی اوقات با خالق عالم هستی است، گاهی اوقات با خودمان و گاهی اوقات با دیگران است.

حال مراد از دیگران گاهی اوقات همسر و فرزندان، همسایه و یا بیرون از خانواده و همسایه است.

امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) اجتناب از گناه کردن را به عنوان اولین شاخصه اخلاق خوب معرفی می کنند. اجتناب از گناه کردن خود دارای سه محور است؛ خدا را معصیت نکنیم، به دستورات الهی عمل کنیم، به واجبات الهی عمل کنیم و از محرمات الهی اجتناب کنیم.

اگر خداوند متعال می‌فرماید: نماز بخوان، روزه بگیر، زکات مال خود را پرداخت کن، وجوهات و خمس مال خود را پرداخت کن، به همسر و فرزندان خود احترام بگذار به فرمان خداوند متعال عمل کنیم.

دومین ویژگی و شاخصه اخلاق خوب این است که انسان در پی کسب روزی حلال باشد. تلاش برای کسب روزی حلال همانند راه رفتن روی شیئی برنده‌تر از شمشیر و باریک‌تر از مو است که خیلی دشوار است.

مجری:

استاد در روایتی وارد شده است که عبادت ده قسم است، درحالی‌که نه قسم آن طلب روزی حلال است.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

خیلی سخت است که مرد شبانه روز برای طلب روزی حلال تلاش کند، اما خدای نکرده در لابه‌لای تلاش‌های خود گناه و معصیت کند. در این صورت همسر و فرزندان او و بعد از فوت او ورثه با این مال زندگی راحتی دارند، اما این شخص فردای قیامت باید عذاب بکشد.

در روایت وارد شده است یکی از گناهانی که باعث می‌شود دعای انسان به اجابت نرسد، مال حرام است. افراد زیادی تماس می‌گیرند یا پیامک می‌دهند که دعا کنید، ما هم دعا می‌کنیم اما از اجابت خبری نیست. در روایت وارد شده است که پیغمبر اکرم می‌فرماید:

«مَنْ أَكَلَ لُقْمَةً حَرَامٍ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَ لَمْ تُسْتَجَبْ لَهُ دَعْوَةٌ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا»

اگر کسی یک لقمه حرامی بخورد، نمازش تا چهل شبانه روز قبول نیست و تا چهل سحرگاه دعایش به اجابت نمی‌رسد.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۶۳،

قطع به یقین دعاها در سحرگاه به اجابت می‌رسد. در روایات وارد شده است که اگر می‌خواهید دعایتان به اجابت برسد سحرگاه قبل از اذان صبح بیدار شوید، زیرا زمان مخصوص اجابت دعاست. هرکسی توفیق بلند شدن قبل از اذان صبح و راز و نیاز با خداوند را ندارد.

به تعبیر مرحوم «صاحب جواهر» یک ساعت قبل از اذان صبح زمان اختصاصی اجابت دعاست. این ساعت با زمان همگانی تفاوت زیادی دارد. مرحوم «صاحب جواهر» می‌گوید: این ساعت زمان اختصاصی دعاست و خداوند تنها به بندگانی که دوست دارد این توفیق را می‌دهد.

امام سجاد (علیه السلام) به جهت تعلیم به بندگان خداوند متعال می‌فرماید: خدایا هرچه تلاش کردم در نماز حضور داشته باشم و متوجه حرف‌هایی که می‌زنم باشم، موفق نشدم و موقع نماز حواسم به جای دیگری می‌رود. سپس می‌فرماید:

«لَعَلَّكَ لَمْ تُحِبَّ أَنْ تَسْمَعَ دُعَائِي فَبَاعَدْتَنِي»

خدایا شاید به قدری گناه کردم که دوست نداری صدایم را بشنوی.

إقبال الأعمال، نویسنده: ابن طاووس، علی بن موسی، ج ۱، ص ۷۱، فصل فیما نذکره من أدعية تتكرر

[متکررة] کل لیلة منه وقت السحر

گاهی اوقات انسان به قدری گناه می‌کند که خداوند انسان را از توفیق نماز شب و تهجد محروم می‌کند و توفیق حرف زدن موقع سحرگاه را به انسان نمی‌دهد. خداوند می‌خواهد صدای بنده گناهکار خود را بشنود و برای همین بنده از این توفیق محروم می‌شود.

در این روایت وارد شده است اگر کسی لقمه حرامی بخورد اگر دعایی هم کند، تا چهل سحرگاه که دعاها به اجابت می‌رسد دعایش به اجابت نخواهد رسید. لقمه حرام باعث می‌شود که سخنان خداوند و پیغمبر اکرم در او اثرگذار نباشد.

امام حسین (علیه السلام) روز عاشورا هرچه خطاب به سپاه «عمر بن سعد» نصیحت کردند، کسی گوش نداد و هرچه صحبت کردند سپاه دشمن بیشتر لجابت کردند. سپس فرمودند:

«وَكُلُّكُمْ غَاصٌّ لِأَمْرِي غَيْرُ مُسْتَمِعٍ قَوْلِي فَقَدْ مَلِئْتُ بُطُونَكُمْ مِنَ الْحَرَامِ»

سخنان من در شما اثر نمی‌گذارد، زیرا شکم‌های شما از حرام پر شده است.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۴۵،

ص ۸، ح ۲

دوستان اگر آیه قرآن می‌خوانیم و روایت می‌شنویم، اما در ما تحولی ایجاد نمی‌کند به خاطر این است که غذاهای ناپاک و حرام خورده‌ایم.

برادر عزیزم! عزیزی که کارمند فلان مؤسسه هستید، شما تعهد کردید ساعت ۸ صبح تا ساعت ۲ بعدازظهر کار کنید. اگر در این ساعت به اندازه یک دقیقه کار شخصی انجام دادید حقوق شما حلال مخلوط به حرام است.

در این صورت این کارمند در طول ۳۰ روز ۳۰ دقیقه کار شخصی در ساعت کاری خود انجام داده است. شما زنگ بزنید دفاتر مراجع تقلید ببینید چه نظری در این مورد دارند.

مجری:

گاهی اوقات مدیر و مسئول ادارجات اجازه‌هایی در این خصوص می‌دهند.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

بله، البته این در حالی است که مدیران هم چنین اختیارات قانونی داشته باشند. اگر مدیر اجازه داشته باشد که به کارمند خود چنین اختیاری بدهد که هیچ، اما اگر چنین اجازه‌ای نداشته باشد هم خود او گناه می‌کند و هم کارمندش گناه می‌کند.

ما باید خیلی مراقب باشیم؛ اگر از وسایل شخصی اداره که برای کارهای عموم مردم است استفاده شخصی کردم شرعاً مسئول هستیم. در این صورت کار خلافی صورت گرفته است.

داستانی در مورد حضرت عیسی نقل شده است که بارها شنیده‌اید. حضرت عیسی (علیه السلام) با حواریون از کنار قبری رد می‌شدند. در این حال حواریون از حضرت عیسی درخواست کردند صاحب این قبر را زنده کند تا از احوالات او باخبر شویم.

حضرت عیسی صاحب قبر را زنده کرد و از او سؤال کرد: در چه وضعیتی هستی؟! صاحب قبر گفت: از روزی که من وارد قبر شدم جز عذاب و گرفتاری چیز دیگری ندیدم.

حضرت عیسی از او پرسید: آیا تو جزو سلاطین جور بودی؟! رشوه گرفتی؟! آدم کشتی؟! زنا کردی؟! حرام کردی؟!

صاحب قبر گفت: نه، کار من حمالی بود و برای افرادی بار حمل می‌کردم. روزی بعد از اینکه غذا خورده بودم برای شخصی بار می‌بردم. در این فاصله گوشه‌ای از چوب‌های ریز بار را کندم و به جای خلال دندان از آن استفاده کردم.

از روزی که من از دنیا رفتم و وارد قبر شدم، دائماً از من سؤال می‌شود که چرا از صاحب بار اجازه نگرفتی؟!

مرحوم «مقدس اردبیلی» یکی از مراجع بزرگ شیعه است که به کرات خدمت حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداه) مشرف شده است. زمانی که او به مشکل علمی برمی‌خورد، کنار قبر مطهر حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) یا مسجد سهله سؤال می‌کرد.

در میان علمای شیعه بعد از مرحوم «سید بن طاووس» کمتر کسی از مراجع تقلید خدمت حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) می‌رسیدند.

مرحوم «مقدس اردبیلی» الاغی را اجاره کرده بود که از نجف به کربلا برای زیارت امام حسین (علیه السلام) بیاید. در کربلا شخصی به او نامه‌ای می‌دهد و درخواست می‌کند که این نامه را به برادرم در نجف برسان.

هنگام بازگشت مشاهده می‌کنند که مرحوم «مقدس اردبیلی» سوار بر الاغ نمی‌شود. زمانی که از او علت سوار نشدن را سؤال می‌کنند، می‌گوید: "زمانی که من این الاغ را اجاره کردم برای خودم بود، اما زمانی که پاکت در جیبم است شاید به اندازه سه مثقال به وزن من اضافه شده است و من از صاحب الاغ چنین اجازه‌ای نگرفته بودم."

مرحوم «مقدس اردبیلی» ۹۰ کیلومتر مسیر نجف تا کربلا را پیاده آمد و سوار الاغ نشد. شاید این مسائل برای ما خیلی مهم نباشد، اما اگر می‌خواهیم دستمان به امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) یا حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداه) برسد باید مراقب رفتارمان باشیم.

مرحوم آیت الله خزعلی سال ۱۳۵۲ در چهارمردان تدریس می‌کردند. ما نزد ایشان مکاسب می‌خواندیم و ایشان هم روزهای چهارشنبه در حدود ۱۵ دقیقه درس اخلاق می‌گفتند. بنده خدمت بزرگان زیادی رسیدم، اما این مرد به تمام معنا زاهد بود.

بنده بیشتر از ۳۰ سال با ایشان ارتباط داشتم، اما یک عمل مکروه یا لغزشی از ایشان مشاهده نکردم. نوه‌های آیت الله خزعلی در قم بودند، اما ایشان همیشه به منزل ما می‌آمد.

مرحوم آیت الله خزعلی داستانی نقل می‌کردند و می‌گفتند: در یکی از بخش‌های مشهد شخصی روحانی از دنیا رفت و مردم برای تشییع جنازه او جمع شدند.

مردم از پسر این شخص که سواد حوزوی نداشت درخواست کردند که شما به جای پدرتان بیایید. او گفت: من سواد حوزوی ندارم، اما مردم گفتند: ما تو را قبول داریم.

پسر این روحانی روز اول بالای منبر رفت و حرف‌هایی که از پدرش شنیده بود را برای من بازگو کرد. روز دوم عذاب وجدان گرفت و دید وجدانش رضایت نمی‌دهد. روز بعد بالای منبر رفت و گفت: شما به من لطف دارید، اما من در خودم شایستگی امام جماعت شدن مسجد را نمی‌بینم. آقایان حاضر در جلسه گفتند شکسته نفسی نکن، اما این شخص گفت: من بعد از این حاضر نیستم امام جماعت مسجد باشم.

بعد از این حرف مردم بر سر او می‌ریزند و او را کتک می‌زنند، به طوری که دیگر نمی‌تواند در آن روستا زندگی کند. این شخص تصمیم می‌گیرد به تهران بیاید و در یکی از حوزه‌های علمیه درس بخواند.

این شخص با همین نیت راهی سفر می‌شود و در چند فرسخی تهران در یکی از منازل اطراق می‌کند. در این منزل با یکی از یاران حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداه) دیدار می‌کند.

ما مسلمانان معتقدیم که اوتادی روی زمین وجود دارند که رتق و فتق امور به دست آنان است، روزی‌ها به برکت آن‌ها داده می‌شود و نصرت‌ها و یاری‌ها توسط آن‌ها صورت می‌گیرد.

جالب است که «ابن تیمیه» هم معتقد است که تعدادی از بندگان خدا روی زمین وجود دارند که از ابدال هستند و ولایت تکوینی دارند!!

ما مسلمانان معتقدیم که حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداه) یارانی در میان مردم دارد که مشکلات و گرفتاری‌های مردم را برطرف می‌کنند.

این شخص با یکی از یاران امام زمان (ارواحنا له الفداه) دیدار می‌کند. ایشان به این شخص می‌گویند: شما نزد فلان عالم در مدرسه «مرحوم کنی» بروید و از فلان عالم بخواه که به تو درس بدهد.

این شخص به تهران خدمت یکی از اساتید که آیت الله بوده و درس خارج تدریس می‌کرده می‌رسد، سلام می‌کند و به ایشان می‌گوید: من نزد شما آمدم تا به من درس جامع المقدمات، أمثله و شرح أمثله بدهید.

استاد حوزه با شنیدن این سخن ناراحت می‌شود و با خود می‌گوید ما چند سال کفایه، رسائل و مکاسب تدریس کردیم و الآن درس خارج می‌دهیم.

استاد مقداری مأخوذ به حیا می‌شود و با خود می‌گوید که این شخص نمی‌داند باید از طلبه‌های عادی که درس سیوطی می‌خوانند بخواهد تا جامع المقدمات را به او بیاموزند.

بعد از اینکه استاد مقداری با این شخص صحبت می‌کند و داستان زندگی این شخص را می‌شنود، می‌بیند که این شخص طلاست. این شخص کاری کرده است که هرکسی نمی‌تواند چنین کاری کند.

این شخص به طریقی پا روی نفس خود گذاشته است که افرادی بزرگ‌تر از او در این مسیر خواهند لغزید. استاد به این شخص می‌گوید: بیا تا خودم جامع المقدمات، أمثله و شرح أمثله را به تو بیاموزم.

خلاصه این شخص نزد این استاد جامع المقدمات، أمثله، شرح أمثله، تصریف و صرف میر را می‌آموزد. روزی که این شخص طلبه برای فراگرفتن درس نزد استاد رفته بود، استاد به او می‌گوید: دیشب مشکلی پیش آمد و نتوانستم مطالعه کنم، روز بعد تدریس می‌کنم.

طلبه می‌گوید: استاد دیشب به منزل همسر دوم خود رفته بود. همسرش برای اینکه فرصت بیشتری برای درد دل با شوهر خود داشته باشد، کتاب او را لای رختخواب پنهان کرده بود تا شوهرش مطالعه نکند و فرصت بیشتری برای گفتگو داشته باشند.

در این حال استاد می‌گوید: پسر خجالت بکش و دیگر از این حرف‌ها نزن!! بعد از اینکه قضیه تمام می‌شود، استاد به منزل می‌رود و مشاهده می‌کند که کتاب لای همان رختخواب‌هاست و با خود می‌گوید: حتماً این پسر از نزد خود حرفی زده است.

بعد از مدتی که با هم صمدیه می‌خواندند، طلبه مشاهده می‌کند که چند نفری نزد استاد آمدند و به او می‌گویند: ما در گمرک مقداری مال التجاره داریم، فلان آقا از ما درخواست کرده است که صد کیلو قند و شکر به او بدهیم تا این مال التجاره را ترخیص کند.

طلبه به استاد می‌گوید: فلان آقا قند و شکر را نزد خود نگه می‌دارد و کالاهای این افراد را هم ترخیص نمی‌کند. استاد به او می‌گوید: پسر خجالت بکش و در کارهای بزرگ‌ترها دخالت نکن و کاری به این کارها نداشته باش.

این آقایان بعد از گذشت دو ماه بازهم به استاد مراجعه می‌کنند و می‌گویند: فلان آقا قند و شکر را از ما گرفت، اما کالاهای ما را ترخیص نکرد.

یک مرتبه استاد با خود می‌گوید: شاگرد من زودتر از این ماجرا خبر داده بود و روزی هم درباره کتاب من که مربوط به داخل منزل من هست خبری به من داده بود.

زمانی که طلبه نزد استاد می‌آید، استاد به او می‌گوید: تو تا به حال دو مرتبه واقعیت را پیشگویی کردی، ماجرا چیست؟! طلبه گفت: بنده در مسیری که نزد شما می‌آیم، با بعضی از یاران حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداه) دیدار دارم.

آن روز داشتیم باهم صحبت می‌کردیم و بنده عجله داشتم و می‌گفتم وقت درسم می‌گذرد، اما یار امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) به من گفت: درس شما امروز تعطیل است، زیرا همسر استاد دیشب کتاب را لابلای رختخواب پنهان کرده و استاد مطالعه نکرده است.

چند هفته قبل هم که داشتیم با هم می‌آمدیم و صحبت می‌کردیم، یار امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) به من گفت: خیلی عجله نکن، استاد مشغول صحبت با افرادی است که گمرک مال التجاره آن‌ها را مصادره کرده است. این افراد از فردی درخواست کمک می‌کنند، اما این شخص مقداری قند و شکر از آن‌ها می‌گیرد و کلاه سرشان می‌گذارد.

استاد پس از شنیدن این ماجرا به فکر فرورفت، سپس گفت: این طلبه دیروز از روستا آمده و با یاران حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداه) دیدار و گفتگویی دارد و از غیب خبر می‌گیرد.

استاد می‌گوید: می‌توانید وقتی بگیریید تا بنده هم خدمت دوستان حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداه) برسم؟! طلبه قبول می‌کند.

بعد از اینکه چند روز از این ماجرا می‌گذرد، استاد از طلبه می‌پرسد: قرار بود برای من وقت بگیری تا خدمت دوستان امام زمان (ارواحنا له الفداه) برسم. چه اتفاقی افتاد؟!

طلبه می‌گوید: من به دوستان امام زمان (ارواحنا له الفداه) درخواست شما را بیان کردم. استاد پرسید: چه زمانی وقت دادند؟! طلبه گفت ایشان گفتند: حاج آقا خود را اصلاح کنند، ما به زیارتشان خواهیم رفت.

دوستان عزیز مشاهده کنید گاهی اوقات انسان از گناه بزرگی دست برمی‌دارد، عمل واجب مهمی را با مشقت و سختی‌ها انجام می‌دهد و از فعل حرامی جلوگیری می‌کند. در روایت وارد شده است:

«تَرَكَ لُقْمَةَ حَرَامٍ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ صَلَاةِ أَلْفِي زَكَاةٍ تَطُوعًا»

نزد خداوند متعال ترک یک لقمه حرام از دو هزار رکعت نماز مستحبی با ارزش تر است.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۹۰،

ص ۳۷۳، ح ۱۶

بنابراین مرحوم «مقدس اردبیلی» که این لیاقت را پیدا می‌کند تا به کرات خدمت حضرت ولی عصر (ارواحنا لتراب مقدمه الفداه) مشرف شود و جمال نورانی حضرت بقية الله الأعظم (ارواحنا له الفداه) را مشاهده کند، در زندگی چنین مواظبت‌هایی را انجام دادند.

زمانی که شخصی به مرحوم «مقدس اردبیلی» پاکتی می‌دهد تا به برادرش برساند، ایشان می‌گوید: من سوار الاغ نمی‌شوم، زیرا به اندازه ۳ مثقال سنگین شده‌ام و از صاحب الاغ اجازه نگرفته‌ام.

لذا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرماید: اخلاق خوب در سه چیز است؛ تقوا پیشه کردن، کسب روزی حلال و توسعه دادن زن و فرزند.

افرادی وجود دارند که دائماً تلاش می‌کنند برای افزایش اندوخته خود برای همسر و فرزندانشان کمتر خرج کنند. چنین شخصی وقتی از دنیا می‌رود، ورثه دارایی او را می‌گیرند و از او هم به بدی یاد می‌کنند.

یکی از اخلاق انبیاء این است که همسر و فرزندان را از نظر مالی توسعه می‌دهند و آن‌ها را در مضیقه مالی قرار نمی‌دهند.

اگر کسی دارایی نداشته باشد، قطعاً زن و فرزند او هم متوجه این اوضاع خواهند شد و با این وضع سازگاری می‌کنند. این در حالی است که شخصی مال دارد، اما نمی‌خواهد زن و فرزند خود را توسعه بدهد.

چنین شخصی حاضر است دائماً با دوستان مشغول خوشگذرانی باشد، اما حاضر نیست یک مرتبه هم زن و فرزند خود را خوشحال کند. چنین شخصی از اخلاق علوی بهره‌ای نبرده است.

مشاهده کنید که امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرماید: به خدا قسم در طول زندگی حتی یک مرتبه هم فاطمه از من رنجیده نشد.

اگر شخصی یک عمر با همسر و فرزندان زندگی کند، اما یک مرتبه هم آن‌ها را نرنجاند دارای اخلاق علوی است. اگر شخصی به منزل می‌آید و مشاهده می‌کند که غذا آماده نیست یا منزل نامرتب است و داد می‌زند دارای اخلاق شیطانی است. این شخص چنین حقی ندارد!!

آیا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه)، امام صادق (علیه السلام) یا رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) چنین کاری می‌کردند؟!

گاهی اوقات افرادی وجود دارد که وقتی می‌بیند لباس فرزندش کثیف است، غذا سوخته یا شور است با عصبانیت داد می‌زند. همسر این مرد چنین تکلیفی نداشته است. عزیزان شیعه بودن ملاک نیست، تابع بودن ملاک است!!

امام صادق (علیه السلام) فرزند امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) فرمودند: خداوند عالم با کسی خویشاوندی ندارد و ما هم با کسی خویشاوندی نداریم؛

«مَنْ كَانَ لِلَّهِ مُطِيعاً فَهُوَ لَنَا وَلي»

هرکسی در تمام حوزه‌ها مطیع خدا باشد دوست و ولی باشد.

«وَ مَنْ كَانَ لِلَّهِ عَاصِياً فَهُوَ لَنَا عَدُو»

هرکسی که به دستورات خداوند عمل نکند دشمن ماست.

الكافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۲،

لذا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرماید: سه ویژگی از نشانه‌های اخلاق خوب است؛ اجتناب از محارم، طلب روزی حلال و توسعه دادن به همسر و فرزندان.

مجری:

استاد نفسی تازه کنید و بنده هم در این فاصله نگاهی به پیام‌های عزیزان بیننده که لطف کردند به برنامه زنده «اخلاق علوی» پیام دادند، داشته باشم.

ما در این برنامه خصوصیات، ویژگی‌ها و مؤلفه‌های اخلاق خوب را از نگاه حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) بررسی می‌کنیم.

گاهی اوقات که صحبت از اخلاق خوب می‌شود، چنین به ذهن می‌رسد که هرکسی خنده‌رو باشد آدم خوش اخلاقی است. البته شاد بودن و لبخند زدن در برابر مؤمن یکی از مصادیق خوش اخلاقی است، اما گستره اخلاق و دایره بسیار فراتر از این مسائل است.

استاد روایتی بیان کردند که نشانگر بخشی از ویژگی‌های اخلاق خوش است. اگر انسان در زمینه‌های رفتاری و کرداری در ارتباط با خود، ارتباط با خدا و ارتباط با جامعه مؤلفه‌های اخلاق خوب را رعایت کند انسان خوش اخلاقی است.

چه بسا ممکن است شخصی خنده‌رو باشد؛ اما نسبت به عبادت، نیکی به والدین، خشوع و در برابر خداوند متعال و اهلبیت (علیهم السلام) کم لطفی کند. این معیارها و مصادیق اخلاق خوب است که باید به آن توجه شود.

بخشی از پیامک‌های بینندگان برنامه:

آقای محمد متین آخرتی لطف فرمودند و برای ما پیام فرستادند که از ایشان سپاسگذار هستیم.

برخی از عزیزان از اینکه یک مرتبه برنامه ما را دیدند، خوشحال شدند. ما چند وقتی است که اطلاع رسانی می‌کنیم.

همچنین دوستانم در طول شبانه روز در واحد پخش اطلاع رسانی می‌کنند که برنامه زنده «اخلاق علوی» هر پنج شنبه ساعت ۱۸:۳۰ به وقت ایران اسلامی تا ساعت ۲۰ برگزار خواهد شد.

برنامه ما برنامه‌ای اخلاقی است؛ پای درس و سفره اخلاق حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نشستیم و داریم بهره می‌بریم و از مطالب استفاده می‌کنیم. استاد هم این مطالب را برای ما بیان خواهند کرد. عزیزانی که تا الآن اطلاع نداشتند، مطلع شدند.

همچنین یکی دیگر از عزیزان بیننده به نام حسین آقا از برداسکن تشکر کردند که از ایشان ممنونیم.

خواهر بزرگوارمان مائده خانم از جزیره التماس دعا داشتند که ان‌شاءالله حتماً دعاگوی خواهر بزرگوارمان هستیم.

خانم خادمی از روستای خسروانی سیری جان هم تشکر کردند و گفتند: ان‌شاءالله اخلاق علوی در جامعه ما ساری و جاری باشد.

آقای علی بکائی از اصفهان هم برای ما پیام فرستادند که از ایشان ممنون و سپاسگذار هستیم.

عزیزی که خودشان را معرفی نکردند تشکر کردند، التماس دعا داشتند و همچنین چند «یا علی» از اصفهان برای ما فرستادند.

عزیز دیگری گفتند: بی‌برکتی زندگی ما را فراگرفته است، چکار کنیم؟! ان‌شاءالله استاد توضیحاتی بیان خواهند کرد که اگر خواهانیم برکت به زندگی ما برگردد چه کارهایی باید انجام دهیم و همچنین چه افعالی باعث می‌شود که برکت از زندگی‌های ما برود.

قرار است ما در بخشی از برنامه پاسخگوی سؤالات عزیزان بیننده که پیامک می‌دهند و یا تماس می‌گیرند باشیم.

آقای مؤدب از مشهد پیام فرستادند و گفتند: دست شما درد نکند، دست خدا به همراهتان. از هفته گذشته تاکنون منتظر شما بودیم، برنامه شما خیلی باحال است، دست شما درد نکند. از ایشان ممنون و سپاسگذار هستیم.

عزیزان دیگری هم از استاد به جهت اینکه لطف می‌کنند و این برنامه اخلاقی را بیان می‌کنند تشکر کردند. حسین آقا از کرمان لطف کردند و برای ما پیام فرستادند.

آقا باقر از زنجان سؤالی را مطرح کردند که ان شاءالله اگر فرصتی باقی بود سؤالشان را مطرح خواهیم کرد. آقایان رضا و محمد از دهکویه لارستان برای ما پیام فرستادند.

آقای زمانی از زرند کرمان برای ما پیام فرستادند.

سؤالات دیگری پیامک شده است و عزیزان دیگری هم تشکر کردند که ان شاءالله در فرصت بعدی نگاهی دیگر به پیام‌های شما عزیزان خواهیم داشت.

قرار است بخشی از مدح و منقبت مولا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) ببینیم و بشنویم. برنامه ما تا ساعت ۲۰ به وقت ایران اسلامی ادامه دارد.

«اخلاق علوی» ویژه برنامه‌ای است که مدتی است راه اندازی شده و به بررسی ویژگی‌ها و مؤلفه‌های اخلاق از نگاه و منظر حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) را بررسی می‌کند.

یا علی مدد

اگر خسته جانی، بگو یا علی

ای کسانی که برنامه زنده «اخلاق علوی» را از «شبکه جهانی ولایت» تماشا می‌کنید اگر از روزگار، گرفتاری‌ها و مشکلات خسته شده‌اید در کنار تلاش‌ها و کوشش‌هایی که برای رفع مشکلات می‌کنید به وجود نازنین امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) توسل کنید.

مطمئن باشید گفتن ذکر «یا علی» و مدد خواستن از حضرت، دلتان را آرام می‌کند. ما آقاجانی همانند وجود نازنین مولا امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) داریم، نباید دلمان غصه‌دار شود.

اگر مشکلات و سختی‌ها به ما روی آورد، بهترین راه برای مقابله با آن گفتن ذکر «یا علی» و سلام دادن به محضر حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است.

مطمئن باشید حاجت خواستن از حضرت و به یاد آن بزرگوار بودن دل و وجودتان را آرام می‌کند و مشکلاتتان هم حل می‌شود.

یکی از عزیزان سؤال پرسیده بود. بازهم بنده یادآوری می‌کنم که دوستان خوبم اگر در خصوص مباحث اخلاقی سؤال دارید، می‌توانید هم از طریق پیام کوتاهی که برایتان زیرنویس شده است و همچنین از طریق فضای مجازی برای ما پیام بفرستید.

عزیزان بیننده همچنین می‌توانید از طریق شماره تلفن‌هایی که در اختیاران هست تنها در رابطه با موضوعاتی که مربوط به اخلاق هست با ما تماس بگیرید. عزیزان بیننده مباحث شبهاتی و مربوط به وهابیت را یکشنبه شب که خدمتتان می‌رسیم مطرح کنید.

استاد! عزیزی در خصوص بی‌برکتی پرسیدند. گاهی اوقات یک سری عوامل باعث می‌شود که برکت از زندگی و عمر ما برود و ضربه‌ها و مشکلات زیادی را هم برای ما به وجود بیاورد. چه افعالی باعث بی‌برکتی می‌شود؟!

عوامل بی‌برکتی زندگی از دیدگاه ائمه طاهرين (عليهم السلام)

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

در رابطه با عوامل بی‌برکتی موارد زیادی بیان شده است. در یکی از منابع حدود ۲۰ مورد گناهی که موجب بی‌برکتی می‌شود بیان شده بود که بنده این موارد را به صورت فهرستوار برای شما عرض خواهم کرد.

اولین عملی که موجب بی‌برکتی در زندگی می‌شود، صدای ساز و آواز در منزل است. در روایتی وارد شده است:

«لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ خَمْرٌ أَوْ دَفٌّ أَوْ طُبُورٌ أَوْ نَزْدٌ وَلَا يَسْتَجَابُ دُعَاؤُهُمْ وَ تُرْفَعُ عَنْهُمْ الْبَرَكَاتُ»

در خانه‌ای که ترانه و موسیقی نواخته می‌شود یا شراب مصرف می‌شود دعا به اجابت نمی‌رسد و برکت از خانه برداشته می‌شود.

وسائل الشيعة، نویسنده: شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، محقق / مصحح: مؤسسة آل البيت عليهم

السلام، ج ۱۷، ص ۳۱۵، ح ۲۲۶۳۸

دومین عملی که موجب بی‌برکتی می‌شود، خانه بدون فرزند است. در روایت دیگری وارد شده است:

«بیت لا صبیان فيه لا بركة فيه»

خانه‌ای که فرزند نداشته باشد، برکت ندارد.

نهج الفصاحة (مجموعه کلمات قصار حضرت رسول صلی الله علیه و آله)، نویسنده: پاینده، ابو القاسم،

ص ۳۷۴، ح ۱۰۹۶

متأسفانه امروزه جامعه ما جامعه بی‌فرزند یا تک فرزند شده است. زن و مرد ابتدای زندگی یک مرتبه بچه‌دار

می‌شوند و دیگر تا آخر عمر بچه‌دار نمی‌شوند. اگر خدای نکرده اتفاقی برای فرزندشان بیفتد بیچاره می‌شوند.

رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) فرمودند:

«بیاهی بهم یوم القیامة ولو بالسقط»

مجموعه رسائل در شرح احادیثی از کافی، نویسنده: سلیمانی آشتیانی، مهدی و درایتی، محمد حسین،

محقق / مصحح: سلیمانی آشتیانی، مهدی و درایتی، محمد حسین، ج ۲، ص ۴۰۷، باب شرح زیارة

الحسین علیه السلام

در حال حاضر نرخ رشد جمعیت رو به افول است. داشتن چهار یا پنج فرزند طبیعی است؛ افرادی که به فکر روزی فرزند خود هستند توحیدشان مشکل دارد و باید توحیدشان را درست کنند. اگر برای تربیت یک فرزند تلاش می‌کنید، برای تربیت ۵ فرزند هم تلاش کنید.

مجری:

استاد اتفاقاً روانشناسان می‌گویند: تربیت بیش از سه فرزند راحت‌تر از تربیت یک فرزند است. هنگامی که فرزندی در خانواده هم‌بازی، هم‌کلاسی، خواهر و برادر ندارد این مسئله در تربیت او هم اثرگذار است.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

قطعاً فرزندان که در منزل تک فرزندی هستند، فرزندان متوقع بار می‌آیند. چنین فرزندان وقتی به مدرسه می‌روند و می‌بینند احترام و عزتی که در منزل دارد در مدرسه به او نمی‌گذارند، عقده‌ای می‌شوند.

چنین فرزندی از ابتدای ورود به جامعه دچار بیماری عصبی می‌شود و تا آخر عمر هم این مسئله در وجود او خواهد ماند.

مجری:

استاد به دلیل اینکه شما بیان کردید نبودن فرزند باعث بی‌برکتی می‌شود، باید بگوییم که برخی از عزیزان آرزوی فرزنددار شدن دارند. در واقع گاهی بیماری‌ها و مشکلاتی در یکی از طرفین وجود دارد که بعد از گذشت ۱۵ سال هنوز هم صاحب فرزند نمی‌شوند.

این در حالی است که برخی از زوجین شرایط فرزنددار شدن دارند و مشکلی هم ندارند، اما بهانه‌هایی برای جلوگیری از فرزنددار شدن می‌آورند.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

خداوند متعال نسبت به بنده خود مهربان‌تر از یک مادر مهربان است. اگر آقا یا خانمی فرزنددار نمی‌شود، حتماً عنایتی در آن وجود دارد.

خداوند عالم فردای قیامت به سبب این مشکل پاداشی به او می‌دهد که شخص آرزو می‌کند دومرتبه به دنیا برگردد و دویست سال بدون فرزند سپری کند. زندگی، تنها زندگی مادی نیست!

چه بسا افرادی هم فرزنددار نمی‌شوند و برای جبران تنهایی خود از بهزیستی یا پرورشگاه فرزند می‌آورند. افرادی فرزندی که معلوم نیست اگر در پرورشگاه بزرگ شود چه سرنوشتی پیدا می‌کند را نزد خود بزرگ می‌کند و اخلاق خوب، تقوای خوب و دیانت خوب به او می‌آموزد.

چنین فرزندی وقتی بزرگ شد در جامعه تأثیرگذار می‌شود. چه بسا اگر این فرزند، فرزند خود شخص بود این اندازه به تربیت او اهمیت نمی‌داد.

بنابراین چنین افرادی معذورند و حسابشان جداست. طرف حساب ما افرادی هستند که می‌توانند فرزنددار شوند، اما به یک یا دو فرزند اکتفا می‌کنند و این تصمیم اصلاً صحیح نیست.

مشخص نیست با این وضعی که ما در پیش گرفتیم آینده این کشور بعد از گذشت ۵۰ یا ۶۰ سال چه سرنوشتی خواهد داشت.

سومین عملی که سبب بی برکتی می شود تلاوت نکردم قرآن کریم در منزل است. حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) در روایت دیگری می فرماید:

«وَالْبَيْتُ الَّذِي لَا يَقْرَأُ فِيهِ الْقُرْآنُ وَ لَا يُذَكَّرُ اللَّهُ فِيهِ ثَقُلُ بَرَكَتُهُ»

خانه‌ای که قرآن در آنجا خوانده نشود و ذکر خدا نباشد برکت وجود ندارد.

دوستان عزیز اگر می‌خواهید زندگیتان برکت داشته باشد، اگر ابتدای صبح بتوانید یک جزء قرآن بخوانید خیلی خوب است.

بارها اتفاق افتاده است وقتی خدمت مراجع عظام تقلید از جمله آیت الله العظمی مکارم شیرازی و آیت الله العظمی جعفر سبحانی رسیدم، ایشان می‌گویند: من با تمام مشغله‌ای که دارم، مقیدم هر روز یک جزء قرآن بخوانم.

یک جزء قرآن خواندن ۴۰ دقیقه تا یک ساعت بیشتر طول نمی‌کشد، اما به زندگی انسان برکت می‌آورد. اگر نمی‌توانید یک جزء قرآن بخوانید، حداقل یک یا دو صفحه قرآن با تأمل بخوانید.

اگر روزی یک صفحه قرآن بخوانید، در طول یک سال می‌توانید قرآن را ختم کنید. وارد شده است وقتی که قرآن می‌خوانید با صدا بخوانید، زیرا ملائکه به صوت شما گوش می‌دهند و لذت می‌برند. قرائت کردن قرآن با صدا به زندگی برکت می‌بخشد.

حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرماید:

«وَالْبَيْتُ الَّذِي لَا يَقْرَأُ فِيهِ الْقُرْآنُ وَ لَا يُذَكَّرُ اللَّهُ فِيهِ ثَقُلُ بَرَكَتُهُ وَ تَهْجُرُهُ الْمَلَائِكَةُ وَ تَحْضُرُهُ الشَّيَاطِينُ»

منزلی که در آن قرآن کریم خوانده نشود و یاد خدا نباشد برکت از آنجا برداشته می‌شود و ملائکه به آن خانه نمی‌آیند، بلکه شیاطین به این منزل می‌آیند.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۹۰،

ص ۱۶۱، ح ۴۲

چهارمین عملی که باعث می‌شود برکت از زندگی بیرون رود، قسم خوردن برای کالاست. در این زمینه هم روایتی از امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) وارد شده است. بیننده‌ای که این سؤال را بیان کردند خانم بودند یا آقا بودند؟!

مجری:

خدمتتان عرض خواهم کرد.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

ما از این عزیز بیننده تشکر می‌کنم که ما را به جایی رساندند که به این واسطه نکات دیگری از اخلاق علوی را بیان کنیم. امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) روزی وارد بازار شدند و فرمودند:

«يَا أَهْلَ الشُّوقِ اتَّقُوا اللَّهَ وَ إِيَّاكُمْ وَ الْخَلْفَ»

ای اهل بازار از قسم خوردن اجتناب کنید.

«فَإِنَّهُ يَنْفُقُ السَّلْعَةَ وَ يَمْحُقُ الْبَرَكَهَ»

زیرا قسم خوردن برکت را از زندگی انسان بیرون می‌برد.

اگر فروشنده‌ای برای فروختن کالایی بلافاصله شروع به قسم خوردن کند، این قسم خوردن سبب می‌شود برکت از زندگی او بیرون رود. همچنین اتفاق می‌افتد خانمی در بازار باشد، دیر به منزل برسد و سریع شروع به قسم خوردن می‌کند.

مجری:

انسان راستگو قسم نمی‌خورد.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

اصلاً قسم راست خوردن کفاره دارد، چه برسد به قسم دروغ خوردن!!

مجری:

عزیزی که این پیام را فرستادند، با شماره (۰۹۳۵...۳۶۴۱) بودند و خودشان را معرفی نکردند.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

پنجمین عملی که سبب می‌شود برکت از زندگی انسان بیرون رود چاپلوسی است. گاهی اوقات اتفاق می‌افتد زن برای مرد و مرد برای زن چاپلوسی می‌کند، زمانی که شخص به اداره می‌رود نزد رئیس اداره چاپلوسی می‌کند تا کارش راه بیفتد.

شخص وقتی به مغازه مراجعه می‌کند، برای اینکه مغازه‌دار جنس ارزان به او بفروشد چاپلوسی می‌کند. همچنین مغازه‌دار برای جلب مشتری چاپلوسی می‌کند. چاپلوسی و خلاف واقع بیان کردن موجب می‌شود برکت از زندگی انسان خارج شود.

مجری:

استاد گاهی زن و مرد برای همدیگر شیرین زبانی و اظهار محبت و ارادت کنند، دنیای دیگری دارد و اشکالی ندارد.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

شیرین زبانی و اظهار عشق و علاقه بحث دیگری دارد.

مجری:

گاهی اوقات محبتی در دل زوجین وجود ندارد، اما می‌گوید: "من با زبان به همسرم اظهار علاقه می‌کنم."

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

آقای اسماعیلی در روایت وارد شده است دروغ گفتن حرام است، اما دروغ گفتن مرد برای زن هیچ اشکالی ندارد. اگر مردی در حالی که همسر خود را دوست ندارد به او اظهار علاقه کند، در روح و اعصاب او اثر می‌گذارد.

مردی که به دروغ به همسرش اظهار علاقه می‌کند و می‌بیند که همسرش خوشحال شد و به زندگی دلگرم شد، با خود می‌گوید: "بنده به دروغ به او اظهار علاقه کردم و او خوشحال شد، اگر از صمیم دل به همسرم اظهار علاقه

کنم چه اتفاقی می‌افتد!!"

زن می‌تواند وقتی همسرش دیر کرده است به او پیام بدهد، اظهار علاقه کند و علت دیر آمدن او را بپرسد. همچنین مرد می‌تواند در طول روز به همسر خود پیام بدهد و اظهار علاقه کند. این موارد سبب استحکام پیوند زندگی می‌شود.

ششمین عملی که موجب بی‌برکتی در زندگی می‌شود خیانت در شراکت است. **هفتمین** عملی که سبب می‌شود برکت از زندگی او برود خوردن مال حرام است. اگر کسی مال حرام بخورد، خداوند عالم برکت را از زندگی او خارج می‌کند.

هشتمین عملی که سبب بی‌برکتی می‌شود سستی ورزیدن در نماز است. نماز اول وقت به زندگی روزی می‌بخشد و نماز آخر وقت برکت را از زندگی بیرون می‌برد. زندگی که نماز در آن نباشد واویلاست. یکی از آثار بی‌نمازی این است که خداوند عالم برکت را از مال، عمر و همسر و فرزند او برمی‌دارد.

مجری:

استاد همین الآن مطلبی روی صفحه‌ام آمد با این مضمون که حضرت آیت الله العظمی سید علی قاضی طباطبایی (رحمة الله علیه) مکرر می‌گفتند: هرکسی نمازش را درست کرد، اما در مقامات معنوی به جایی نرسید آب دهان به صورت من پرت کند!!

به عبارت دیگر انسان با نماز می‌تواند به هرچیزی که می‌خواهد برسد.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

نهمین عملی که سبب بی‌برکتی می‌شود نبردن نام خداوند است. یکی از مواردی که سبب افزایش برکت می‌شود یاد خداست.

اگر می‌خواهید غذا بپزید «بسم الله الرحمن الرحيم» بگویید، اگر می‌خواهید برنج پاک کنید نام خدا را ببرید. اگر می‌خواهید میوه بشویید نام خدا را ببرید. وقتی غذا سر سفره می‌گذارید نام خدا را ببرید. می‌خواهید غذا بخورید خدا را یاد کنید.

پدر و مادرها! به فرزندان‌تان یاد بدهید که وقتی می‌خواهند غذا بخورند «بسم الله الرحمن الرحيم» بگویند. یاد خداوند سبب افزایش برکت در زندگی می‌شود. همچنانکه خداوند متعال می‌فرماید:

(وَ لَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرِ اِسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ)

از ذبحی که نام خدا بر آن یاد نشده مخورید که عصیان است.

سوره انعام (۶): آیه ۱۲۱

بعضی از فقها فتوا می‌دهند این آیه تنها مخصوص ذبح حیوان نیست، بلکه هیچ‌گاه نباید بدون یاد خداوند غذا بخورید. در روایت وارد شده است که اگر کسی فراموش کرده ابتدای غذا «بسم الله الرحمن الرحيم» بگوید، همانجا بگوید: "از ابتدا تا الآن «بسم الله الرحمن الرحيم»".

مجری:

استاد! ما پیرمرد مهربان و عزیز داشتیم که برای هر لقمه «بسم الله الرحمن الرحيم» می‌گفت. او در هر لقمه خود خداوند را یاد می‌کرد، سپس لقمه را می‌خورد.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

خداوند آیت الله العظمی محسنی ملایری را رحمت کند. یکی از توفیقاتی که خداوند متعال به بنده عنایت کرده است، این است که حدود ۱۵ سال با این مرد بودم.

ایشان از اوتاد و اولیای الهی بودند و در زمستان و تابستان ۳ ساعت قبل از اذان صبح بیدار می‌شدند و مشغول عبادت و تلاوت قرآن کریم بودند. ایشان شاید روزی ۱۰ جزء قرآن کریم می‌خواندند. آیت الله العظمی محسنی ملایری واقعاً دنیایی داشتند و بنده واقعاً از مصاحبت با این بزرگوار لذت می‌بردم.

ایشان قبل از خوردن هر لقمه «بسم الله الرحمن الرحيم» و بعد از خوردن هر لقمه «الحمد لله رب العالمین» می‌گفت. ایشان سر سفره شاید حدود ۲۰ بار با همین کیفیت لقمه برمی‌داشتند.

بنده همین الآن که این مطالب را نقل می‌کنم یاد آن روزها می‌افتم و خیلی برایم عجیب است. رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) می‌فرمایند:

«كُلْ مَائِدَةً لَمْ يَذْكُرْ بِسْمِ اللَّهِ عَلَيْهَا يَأْكُلُ الشَّيْطَانُ مَعَهُمْ وَ يَرْفَعُ اللَّهُ الْبَرَكَاتَ عَنْهَا»

هر غذایی که بدون بسم الله شروع شود، سبب می‌شود که شیطان در این غذا شریک شود و برکت از این سفره برداشته شود.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۸۹، ص ۲۵۸، ح ۵۳

دهمین عملی که سبب رفع برکت از زندگی می‌شود، اسراف کردن است. در روایت وارد شده است:

«إِنَّ مَعَ الْإِسْرَافِ قَلَّةَ الْبَرَكَاتِ»

الكافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۴، ص ۵۵، ح ۳

ما ان شاء الله در رابطه با اسراف به طور مفصل صحبت خواهیم کرد. امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) مطالب بسیار تکان دهنده‌ای در رابطه با اسراف دارند.

یازدهمین عملی که موجب بی‌برکتی زندگی می‌شود پرداخت نکردن حقوق مالی است. اگر شما اهل زکات و وجوهات هستید، اما این اموال را پرداخت نکنید برکت از زندگی شما بیرون می‌رود.

به عنوان مثال اگر شما مهر ماه امسال ۵۰ کیلو برنج خریدید و مهر ماه سال آینده ۵ کیلو برنج باقی مانده است باید ۱ کیلو برنج را به عنوان خمس ۵ کیلو برنج پرداخت کنید.

البته همه عزیزان باید برای خود سال خمسی داشته باشند و روزی را به عنوان سر سال خمسی برای خود قرار بدهند. به عنوان مثال اگر لباس خریدید و یک سال از این لباس استفاده نکردید، خمس آن را باید پرداخت کنید.

دوازدهمین عملی که موجب بیرون رفتن برکت از زندگی می‌شود بی‌توجهی به امر به معروف و نهی از منکر است.

سیزدهمین عملی که موجب بی‌برکتی زندگی می‌شود نیت بد و بدگمانی است، همچنان‌که در روایت وارد شده است:

«عِنْدَ فَسَادِ النَّيِّةِ تُرْتَفَعُ الْبَرَكَةُ»

نیت‌های بد باعث برداشته شدن برکت می‌شود.

عیون الحکم و المواعظ، نویسنده: لیثی واسطی، علی بن محمد، محقق / مصحح: حسنی بیرجندی،

حسین، ص ۳۳۸، ح ۵۷۷۱

چهاردهمین عملی که موجب بی‌برکتی می‌شود عمل منافی عفت است. پانزدهمین عملی که موجب بی‌برکتی می‌شود جنایت است. شانزدهمین عملی که موجب بی‌برکتی می‌شود کوتاهی در برابر حقوق برادران دینی است.

«مَنْ حَبَسَ عَنْ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ شَيْئاً مِنْ حَقِّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَرَكَةَ الرِّزْقِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ»

هرکسی نسبت به برادر دینی خود خیرخواهی نکند، خداوند رزق و برکت را بر او حرام می‌کند مگر اینکه توبه کند.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۱۰۱،

ص ۲۹۳، ح ۲

اگر کسی می‌داند که برادر دینی او می‌خواهد معامله‌ای انجام دهد که سرپا ضرر دارد و یا قصد ازدواج دارند و صلاح او را به او نگوید و به این طریق خیر را از برادران دینی خود سلب کند سبب می‌شود که زندگی انسان بی‌برکت شود.

هفدهمین عملی که موجب بی‌برکتی می‌شود خشم و غضب است که سبب می‌شود برکت از زندگی انسان دور شود.

مجری:

خیلی عالی. از این عزیزی که لطف کردند و این پیام را برای ما فرستادند ممنونیم، زیرا سبب شد ما با عوامل زیادی که موجب بی‌برکتی در زندگی می‌شود آشنا شویم و ان شاء الله بتوانیم این موارد را رفع کنیم.

ما واقعاً برای تمام مراحل زندگی خود باید پای درس اهل بیت (علیهم السلام) بنشینیم.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

آقای اسماعیلی نکته‌ای باقی مانده است که فراموش کردم آن را بیان کنم. هجدهمین عملی که موجب بی‌برکتی در زندگی می‌شود ناسزاگویی است. در روایتی وارد شده است:

«مَنْ فَحَشَ عَلَى أَخِيهِ الْمُسْلِمِ نَزَعَ اللَّهُ مِنْهُ بَرَكَهَ رِزْقِهِ»

هرکسی به برادر دینی خود ناسزا بگوید برکت از زندگی او دور می‌شود.

الکافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۲،

ص ۳۲۶، ح ۱۳

هرکسی به خانواده، والدین، همسایه و هم‌نوع خود ناسزا بگوید و زبان ناسزا داشته باشد، خداوند عالم برکت را از زندگی او دور می‌کند.

بخشی از پیامک‌های بینندگان برنامه:

مجری:

از شما ممنونم. عزیزان بسیاری لطف کردند و برای ما پیام فرستادند، اما دیگر فرصتی باقی نیست تا پیام‌ها را مرور کنیم.

از آقا امین از آلمان ممنون و سپاسگذاریم.

آقای حسینی از یزد گفت: هر برنامه‌ای که به نام علی جانمان باشد و مجری آن شما آقای اسماعیلی باشید خوب است، جگرمان خنک می‌شود و خستگی کار روزانه از تن ما بیرون می‌رود.

انشاءالله همین‌طور باشد و با نام و یاد مولا امیرالمؤمنین مأنوس باشید. ما عشق و ارادت و محبت و دار و ندارمان حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) است.

ما هم بسیار خوشحال می‌شویم که شما بینندگان عزیز به واسطه این برنامه‌ها یاد حضرت می‌افتید و جگرتان خنک می‌شود.

آقای موسی نژاد از رشت خیلی تشکر کردند، برنامه «اخلاق علوی» را مورد لطف قرار دادند و گفتند: اخلاق علوی بسیار عالی است.

آقا مظاهر و عزیزان بسیاری هم سؤالاتی را پرسیدند که هفته‌های آینده آن‌ها را بیان خواهیم کرد.

حضرت استاد شب جمعه، شب رحمت و مغفرت است و گرفتاری زیاد است. مردم زیادی التماس دعا گفتند، دعا بفرمایید.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

خدایا تو را قسم می‌دهیم به آبروی امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) فرج مولای ما فرزند حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) را نزدیک بگردان، ما را از یاران خالص و از سربازان فداکار آن بزرگوار قرار بده، قلب نازنینش را از ما راضی بگردان.

خدایا به آبروی امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) خیر دنیا و آخرت به ما ارزانی بدار، خدایا به آبروی امیرالمؤمنین شر دنیا و آخرت را از ما سلب بگردان.

خدایا به آبروی امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) قوم و قبیله‌ای که بر ما رحمت نمی‌کنند را بر ما مسلط مگردان.

خدایا به آبروی امیرالمؤمنین ریشه وهابیت تکفیری و دواغش را از صفحه گیتی برای همیشه برافکن.

خدایا مجاهدین ما در عراق و سوریه و یمن و بحرین و هر بلاد دیگری که علیه تکفیر جهانی و نفاق بین المللی مبارزه می‌کنند به آبروی امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) نصرت نهایی و پیروزی نصیبشان بگردان.

خدایا به آبروی امیرالمؤمنین تمام بیماران از جمله بیماران مورد نظر شفای عاجل کرم فرما.

خدایا به آبروی امیرالمؤمنین حوائج ما، حوائج دست اندرکاران «شبکه جهانی ولایت»، حوائج بینندگان عزیز مخصوصاً ولایت یاوران عزیز برآورده نما، خدایا دعاهاى ما را به آبروی امیرالمؤمنین به اجابت برسان.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

مجری:

اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجهم

الهی شکر که امشب هم به خانه‌های شما آمدم تا برنامه زنده «اخلاق علوی» را تقدیم حضور شما کنیم. ان‌شاءالله که این برنامه مورد توجه شما قرار گرفته باشد.

ما هر پنج شنبه ساعت ۱۸:۳۰ تا ۲۰ خدمت شما می‌رسیم و این برنامه را تقدیم حضور شما می‌کنیم. با نام حضرت امیرالمؤمنین شروع کردیم و می‌خواهیم با نام آقا جانمان وجود نازنین حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) برنامه را به پایان ببریم.

شکر خدا که نام علی بر زبان ماست

ما شیعه‌ایم و عشق علی هم از آن ماست

از «یا علی» زبان و دهان خسته کی شود

اصلاً زبان برای همین در دهان ماست

یا علی مدد